

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss En ny viltförvaltningslagstiftning (SOU 2025:125)

Er beteckning: LI2026/00074

Sammanfattning

Länsstyrelsen instämmer i huvudsak utredningens förslag till en ny viltförvaltningslagstiftning. Vi ser positivt på ambitionen att samla regelverket, skapa en mer enhetlig struktur och använda ett modernare språk, vilket sammantaget bedöms kunna bidra till ökad överskådlighet och tillämpbarhet. Vi instämmer även i stora delar de övergripande målsättningarna för viltförvaltningen och flera av de enskilda förslag som presenteras.

Samtidigt vill Länsstyrelsen särskilt lyfta ett antal frågor som är av central betydelse för en långsiktigt hållbar och väl fungerande viltförvaltning. Det gäller framför allt utformningen av regelverket för skydds jakt, där vi bedömer att förslagen i sin nuvarande form riskerar att sänka tröskeln för jakt på ett sätt som kan få omfattande konsekvenser för både förvaltningen och viltstammarna. Vidare ser vi behov av att tydligare säkerställa att principen om gynnsam bevarandestatus upprätthålls för samtliga arter, samt att jakt även fortsättningsvis ska vila på ett tydligt syfte.

Länsstyrelsen vill också framhålla vikten av att regelverket stödjer en adaptiv och samverkansbaserad förvaltning, samt att förändringar inte leder till en ökad administrativ belastning utan motsvarande resursförstärkning. Därtill ser vi behov av förtydliganden i vissa delar av lagstiftningen, bland annat vad gäller definitioner, ansvarsfördelning och finansiering, för att säkerställa ett rättssäkert och praktiskt tillämpbart regelverk.

Kapitel 3, En ny Viltförvaltningslagstiftning

Avsnitt 3.6, Vissa närliggande förordningar bör föras in i viltförvaltningslagen

Länsstyrelsen instämmer i utredningens förslag att förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn samt förordningen om viltförvaltningsdelegationer bör föras in i den nya viltförvaltningslagstiftningen.

Vi ser även positivt på att regelverket samlas och att lagstiftningen ges en mer enhetlig struktur och ett modernare språk. Detta bedöms bidra till ökad överskådlighet och tillämpbarhet.

Kapitel 4, Viltförvaltningens syfte

Avsnitt 4.2 Viltförvaltningens syfte

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att viltförvaltningen ska syfta till att

- bevara och främja de inhemska viltarterna,
- främja ett hållbart brukande av vilt som resurs, samt
- begränsa skador och olägenheter orsakade av vilt.

Vi vill dock särskilt lyfta följande avseende begreppet hållbart brukande. Utredningen betonar i huvudsak åtgärder som syftar till att underlätta brukandet av vilt, exempelvis genom förenklade administrativa rutiner. I detta sammanhang är det centralt att även tydliggöra hur det säkerställs att brukandet sker på ett långsiktigt hållbart sätt, så att flera samtidiga förenklingar inte sammantaget riskerar att leda till ett ohållbart brukande.

Synpunkter avseende tidigare förslag om förenklad skydds jakt

Länsstyrelsen noterar att utredningen hänvisar till tidigare lämnat förslag om förenklad skydds jakt på vissa arter, utan att det tydligt framgår hur inkomna remissynpunkter har beaktats. Mot denna bakgrund vill Länsstyrelsen återföra sina tidigare synpunkter:

Länsstyrelsen motsätter sig förslaget i dess nuvarande utformning.

Vi är i grunden positiva till att markägare ges goda möjligheter att agera snabbt vid viltskador. Däremot menar vi att förslaget sänker

tröskeln för skydds jakt till en nivå där den riskerar att bli en förstahandslösning, snarare än ett undantag.

Synpunkter på den föreslagna förändringen:

- **Skydds jakt bör fortsatt vara en sista utväg.** Vi anser att det även fortsättningsvis bör krävas att det inte finns någon annan lämplig lösning innan skydds jakt kan beviljas. Den allmänna jakttiden är avvägd utifrån viltets reproduktionsperioder, och skydds jakt utanför denna tid bör därför endast beviljas när det verkligen saknas andra alternativ. Med det föreslagna regelverket får Länsstyrelsen begränsade möjligheter att ställa krav på förebyggande åtgärder och att pröva alternativa lösningar. Det minskar incitamenten att utveckla metoder för samexistens mellan markanvändare och vilt.
- **Allvarlig skada bör fortsatt vara kriteriet.** Vi föreslår att begreppet allvarlig skada behålls i lagtexten. En lägre tröskel ökar risken för att vad som idag anses vara tolererbara skador blir föremål för skydds jakt, vilket kan leda till fler ansökningar utan att bedömningsgrunderna förenklas. Vi delar inte utredningens antagande om att det är lättare att bedöma när en skada övergår från ringa till icke-ringa, än från skada till allvarlig skada.
- **Krav på gynnsam bevarandestatus bör kvarstå.** Dagens lagstiftning anger att jakt inte får bedrivas om det riskerar att påverka en arts gynnsamma bevarandestatus. Utredningen föreslår att detta krav slopas för arter som inte omfattas av bevarandedirektiven, mer specifikt som inte är markerade med N, n eller F i bilaga 1 till artskyddsförordningen.

Vi anser att kravet på att jakt inte får bedrivas om det riskerar att påverka en arts gynnsamma bevarandestatus bör kvarstå även för arter som inte omfattas av EU:s bevarandedirektiv. Detta är en viktig princip i svensk viltförvaltning som bör gälla alla arter, oavsett om de är markerade i bilaga 1 till artskyddsförordningen eller inte.

Att behålla detta krav har flera fördelar. För det första fungerar det som en förebyggande åtgärd som möjliggör att negativa beståndstrender kan bromsas i tid, innan en art når en nivå där striktare skydd krävs. För det andra är bevarandestatus inte enbart en nationell fråga – regionalt eller lokalt försämrad

status kan också vara förvaltningsmässigt relevant. Det är därför rimligt att bestämmelsen fortsatt gäller generellt.

Det bör också påpekas att en eventuell framtida försämring av ett bestånd inte automatiskt skulle innebära att arten omfattas av EU-direktivens skydd. En art som blir rödlistad eller nationellt fridlyst kan i så fall komma att föras in i bilaga 2 till artskyddsförordningen, vilket inte medför samma skyddsregler, då de striktare skyddsjaktkriterierna enbart föreslås gälla arter markerade i bilaga 1. Det finns alltså en risk att arter hamnar i ett slags skyddsglapp om kravet på att inte påverka bevarandestatus tas bort för icke-direktivarter.

I dagsläget utgör bestämmelsen inget praktiskt hinder för skydds jakt på exempelvis klövvilt. Ur ett långsiktigt bevarandeperspektiv är det viktigt att lagstiftningen fortsatt ger utrymme att agera om bestånden i framtiden skulle minska.

Konsekvenser av en mer omfattande skydds jakt:

Länsstyrelsen bedömer att det föreslagna regelverket kan leda till en kraftig ökning av skydds jakt, både vad gäller antal ärenden och omfattning.

- **Skydds jakt riskerar ersätta den huvudsakliga förvaltningen:** Förslaget har försökt motverka detta genom formuleringen att skydds jakt endast får beviljas om möjligheterna till jakt under allmän jakttid inte är tillräckliga för att förhindra skadan. Detta förhindrar dock inte att en omfattande skydds jakt påverkar den allmänna jakten. Förslaget riskerar därmed att skifta hur klövvilt förvaltas.
- **Försvagad samverkan och adaptiv förvaltning:** Klövviltförvaltningen bygger i dag på samverkan mellan jägare och markägare, med målstyrning utifrån bland annat betesskador och viltstammarnas kvalitet. Enskilda beslut om skydds jakt, oberoende av förvaltningsplaner, riskerar att underminera samverkansstrukturen och försvåra en långsiktig, adaptiv förvaltning.
- **Ökad arbetsbörda för Länsstyrelsen:** Ett ökat antal skydds jaktansökningar innebär också ökad arbetsbörda för Länsstyrelsen, både i handläggning och i kontroll av genomförandet.

- **Problematisk i vandringsområden för älg:** I norra Sverige vandrar älgar mellan spridda sommarområden och koncentrerade vinterområden. Skador inom vinterområdena riskerar att uppstå redan vid ett fåtal individer, och skadebilder återkommer årligen. Skydds jakt kan inte enskilt lösa de skador som en markägare kan få i dessa områden. Det krävs ofta andra åtgärder än jakt för att minska skadorna till en acceptabel nivå. Därför är det väldigt viktigt att kravet på andra lösningar kvarstår så att skydds jakt inte blir enda lösningen på problemen i dessa områden.

Forskning visar att älgars vandringsstrategier varierar stort. Vissa individer rör sig 10–15 km, andra upp till 70–80 km mellan sommar- och vinterområden (Neumann et al. 2019). Det innebär att skydds jakt på vinterbetesmark påverkar älgstammar i områden långt bortom där skadorna uppstår. Eftersom det är svårt att veta varifrån älgarna kommer är det också osäkert vilken älgstam som skulle påverkas av en eventuell skydds jakt.

Vi anser även att lagstiftaren bör överväga andra lösningar, exempelvis att viltskadeanslaget även omfattar återkommande koncentrationsområden för älg och kronhjort i vintertid.

Kapitel 5 Termer och definitioner

Avsnitt 5.3 Viltförvaltning

Vi ställer oss frågande till utredningens bedömning att analys och slutsatser från forsknings jakt inte ska anses utgöra en del av viltförvaltningen. Det framgår inte tydligt vilka skäl som ligger bakom denna avgränsning. Analys av resultat från forsknings jakt utgör ett viktigt kunskapsunderlag och bör därför ha en naturlig koppling till viltförvaltningen.

Avsnitt 5.12.3 Främmande viltart

Länsstyrelsen instämmer i att definitionen av främmande viltart inte ska omfatta myskoxe och ser positivt på att bedömningen görs utifrån ett helhetsperspektiv.

Avsnitt 5.12.4 Unionsrättsligt skyddade viltarter

Länsstyrelsen ser positivt på att de unionsrättsligt skyddade arterna tydliggörs.

Samtidigt vill vi förtydliga att myskoxe inte enbart omfattas av en nationell bedömning, utan även av internationella åtaganden enligt Bernkonventionen.

Kapitel 6 Genomförande av naturvårdsdirektiven

Avsnitt 6.2 Förenklad populationsreglerande jakt på varg

Länsstyrelsen motsätter sig förslaget att kravet på att jakten ska ha ett tydligt syfte tas bort vad gäller populationsreglerande jakt på varg. Ett krav på syfte är en grundläggande utgångspunkt i viltförvaltningen och bidrar till att säkerställa att jakt bedrivs utifrån förvaltningsmässiga behov. Länsstyrelsen bedömer att även populationsreglerande jakt på varg bör vila på en sådan grund.

Utredningen anger samtidigt att förändringen innebär att jakt kan beslutas för att uppfylla olika behov inom viltförvaltningen, exempelvis för att underlätta etablering av genetiskt viktiga individer. Länsstyrelsen bedömer att detta i praktiken utgör ett syfte och anser att lagstiftningen i stället bör tydliggöra att sådana syften omfattas, snarare än att kravet på syfte tas bort.

Däremot ser Länsstyrelsen utrymme för förenkling vad gäller vilka krav som ska ställas på underlaget för att bedöma om jakten kan bidra till att uppnå det angivna syftet. Viltförvaltning sker i komplexa system där effekterna av en enskild åtgärd ofta är svåra att förutse med säkerhet. Länsstyrelsen bedömer därför att det bör vara tillräckligt att jakten utgör en ändamålsenlig åtgärd i förhållande till syftet, utan krav på att utfallet ska kunna säkerställas.

Mot bakgrund av den pågående utvecklingen av vargförvaltningen och de förändringar som diskuteras avseende populationsnivåer, bedömer Länsstyrelsen att det är särskilt viktigt att regelverket är tydligt och ger ett långsiktigt robust skydd för artens bevarandestatus.

Avsnitt 6.2.1 Skydds jakt på varg

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att eventuella förändringar av regelverket för skydds jakt på varg bör föregås av en mer omfattande analys av såväl ekologiska som juridiska förutsättningar.

Avsnitt 6.3 Rovdjursförvaltningsområden och miniminivåer

Vi instämmer i förslagen.

Avsnitt 6.4 Rullstolsburna personers möjlighet till jakt från motordrivet fordon

Länsstyrelsen instämmer med utredningens bedömning under förutsättning att viltförvaltningslagstiftningen tillser att det finns krav på att eftersök av skadat vilt ska, och kan, genomföras. Fåglar kan förväntas hinna ta sig längre bort från skadeskjutningsplatsen än många andra djur. De arter/artgrupper som tidigare inte varit undantagna från jakt av rullstolsburna personer från motordrivet fordon med motorn avstängd är i de flesta fall hårt reglerade (exempelvis lo och varg) av annan lagstiftning, och ändringen bedöms därför inte vara av någon väsentlig betydelse.

Avsnitt 6.5 Att förstöra bävers dammbyggnad eller hydda

Länsstyrelsen har i sak inga synpunkter på förslaget. För tydlighetens skull vill vi dock framhålla att det är en fördel om bestämmelser som rör samma art hålls samlade, så att regelverket blir mer överskådligt och lätt att tillämpa.

Avsnitt 6.6 Skyddsjakt på enskilds initiativ enligt bilaga 4 till förordningen

Vi noterar att undantagen från kravet på att betala viltförvaltningsavgift skiljer sig mellan olika arter och situationer. Motiven till dessa skillnader framgår inte tydligt av utredningen. För att öka förståelsen och förutsägbarheten i regelverket bör grunderna för undantagen tydliggöras.

Kapitel 7 Övriga ändringar som berör lagnivån

Avsnitt 7.1.1 Viltet ska visas hänsyn och får inte ofredas eller skrämmas

Länsstyrelsen ser positivt på att förebyggande åtgärder lyfts.

Länsstyrelsen har inga invändningar mot att åtgärder i vissa fall ska kunna genomföras på annans fastighet. Vi vill dock framhålla att möjligheterna att i praktiken vidta åtgärder för att motverka

viltskador i många fall är begränsade. I norra Sverige rör en stor del av skadorna renskötseln, där förutsättningarna för förebyggande åtgärder skiljer sig väsentligt från andra markanvändningar. Det finns därför en risk att bestämmelsen skapar förväntningar på åtgärder som länsstyrelsen i praktiken har begränsade möjligheter att genomföra.

Avsnitt 7.3 Olika former av jakt och bemyndiganden om jakt och begränsningar av jakten

Länsstyrelsen instämmer i förslaget som möjliggör förvaltningsmärkning av varg.

Länsstyrelsen anser dock att den föreslagna formuleringen ”som ett led i att skydda eller bevara vilt respektive varg” är otydlig. Formuleringen riskerar att ge intryck av att varg inte omfattas av begreppet vilt. Länsstyrelsen bedömer att bestämmelsen bör utformas mer konsekvent och språkligt tydligt.

Avsnitt 7.6 Jaktmedel, hjälpmedel och jaktmetoder

Länsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning att det finns behov av att förtydliga bestämmelsen om att befinna sig på annans jaktområde.

När det gäller kravet på att hund ska hållas kopplad delar vi bedömningen att ett generellt krav inte är lämpligt i situationer som omfattas av undantaget för lovliga ärenden, exempelvis eftersök och skyddsjakt. Vi anser dock att det bör övervägas att behålla ett uttryckligt koppeltvång i övriga situationer där någon rör sig över annans jaktområde med vapen eller fångstredskap. Ett sådant krav bidrar till tydlighet och minskar risken för konflikter.

Avsnitt 7.9.2 Avlivning av vilt av djurskyddsskäl

Länsstyrelsen bedömer att den föreslagna bestämmelsen riskerar att skapa oklarheter kring vem det avlivade viltet tillfaller. De arter som räknas upp i bestämmelsen tillfaller inte alltid jakträttshavaren, utan detta påverkas av om djuret omfattas av reglerna om statens vilt eller av andra bestämmelser om fredning. Som bestämmelsen nu är utformad kan den ge intryck av att viltet i samtliga fall tillfaller jakträttshavaren.

För att undvika missförstånd bör det tydliggöras hur bestämmelsen förhåller sig till reglerna om statens vilt, exempelvis genom en

hänvisning till relevant bestämmelse. Det bör även framgå vilka skyldigheter som gäller i de fall viltet tillfaller staten, såsom anmälningsplikt.

Avsnitt 7.12 Viltförvaltningsavgiften och viltförvaltningsfonden

Länsstyrelsen noterar att förslaget innebär att tidigare förslag om att avskaffa fällavgifter för älg kvarstår. Länsstyrelsen motsätter sig detta förslag i dess nuvarande utformning.

Vi ser ett behov av att utvärdera finansieringen av klövviltsförvaltningen, särskilt med tanke på att fällavgifterna i vissa delar av landet inte täcker kostnaderna. Detta gäller framför allt i södra Sverige. Samtidigt vill vi betona att förutsättningarna varierar över landet. I Norrbottens län utgör fällavgifterna i dag den huvudsakliga finansieringskällan för älgförvaltningen, vilket är avgörande i ett län som är stort, glest befolkat och har en omfattande avskjutning av älg. Det är viktigt att framtida förändringar i finansieringsmodellen utformas med hänsyn till dessa skillnader, så att inte ett problem som i dag finns i södra Sverige flyttas till norra Sverige.

Länsstyrelsen anser vidare att förslaget är otydligt vad gäller hur medel ur viltvårdsfonden ska användas och fördelas. Dessutom innebär förslaget att styrningen av medlen centraliseras, vilket riskerar att försvaga det regionala inflytandet och försvåra en lokal och adaptiv viltförvaltning.

Det är även oklart om den föreslagna finansieringen kommer att vara tillräcklig. Dagens system med fällavgifter riktar kostnaden mot de jägare som faktiskt bedriver älgjakt, och ger länsstyrelserna möjlighet att anpassa avgifterna efter de faktiska kostnaderna. Att i stället fördela kostnaden på samtliga jägare – även de som inte jagar klövvilt – kan upplevas som orättvist och riskerar att leda till att färre löser jaktkort. Det kan i sin tur skapa behov av ytterligare höjningar av avgiften, vilket förstärker problemet.

Sammanfattningsvis menar Länsstyrelsen att förslaget i sin nuvarande form är otillräckligt underbyggt och riskerar att försämra både den lokala förvaltningen och jägares incitament att bidra till systemet.

I stället föreslår Länsstyrelsen i Norrbotten att den statliga jaktkortets avgift kan höjas för att täcka länsstyrelsens

administrativa kostnader men att fällavgifter fortsatt ska kvarstå. Dessa medel kan användas till åtgärder som främjar den lokala jägarkretsen i stort, exempelvis bidrag till projekt, information, upprustning av skjutbanor och dylikt.

Avsnitt 7.14 Vilt i hägn

Länsstyrelsen instämmer i utredningens förslag om att lagstiftning gällande tillstånd för vilt i hägn förtydligas och utvecklas.

Kapitel 8 Övriga ändringar som enbart berör förordningsnivån

Avsnitt 8.10 Vilt som tillfaller staten och provtagning av vilt

Länsstyrelsen delar bedömningen att den beslutande myndigheten bör ges möjlighet att besluta att visst fällt vilt ska tillfalla staten samt att provtagning ska kunna krävas.

Länsstyrelsen motsätter sig dock att myskoxe tas bort från listan över statens vilt. I den aktuella utredningen görs bedömningen att myskoxe inte bör betraktas som en främmande art. Samtidigt kvarstår förslaget att arten ska tas bort från statens vilt, vilket tidigare motiverats just med dess status som främmande art. Länsstyrelsen bedömer att detta innebär en bristande konsekvens i förslaget.

Länsstyrelsen vill framhålla att myskoxe i Sverige utgör en mycket liten population och därmed är en sällsynt art. Arten omfattas dessutom av internationella åtaganden, bland annat enligt Bernkonventionen.

Utredningen framhåller att bedömningen av vilka arter som bör utgöra statens vilt inte enbart bör utgå från unionsrättsligt skydd, utan även inkluderar en nationell avvägning där arters status som hotade, sällsynta eller särskilt värdefulla vägs mot kostnaderna för administration. Länsstyrelsen bedömer att dessa kriterier sammantaget talar för att myskoxe fortsatt bör omfattas av regelverket om statens vilt.

Avsnitt 8.15 Rovdjursinventering

Länsstyrelsen delar bedömningen att fjällräv bör omfattas av den årliga inventeringen samt att det öppnas upp för flexibilitet och utveckling av inventeringsmetoder.

Den föreslagna ändringen av inventeringsbestämmelserna ligger i linje med den hemställan som Naturvårdsverket och Sametinget lämnade den 20 november 2025 avseende rovdjursinventering och ersättningssystem. I likhet med vad som framförs i hemställan behöver motsvarande ändringar även genomföras i viltskadeförordningen (2001:724) avseende bestämmelserna om ersättning till renskötseln.

Kapitel 10 Sanktionsväxling

Länsstyrelsen ser i grunden positivt på införandet av ett system med sanktionsavgifter för mindre allvarliga överträdelser. Ett sådant system kan bidra till att den typ av överträdelser i större utsträckning leder till en tydlig och tidsnära konsekvens.

Det noteras samtidigt att det i nuläget inte är tydligt vilka överträdelser som kan komma att omfattas av systemet. Detta är en central fråga och vi vill betona vikten av att detta utreds noggrant inför att regeringen beslutar om dessa.

Avsnitt 10.5.4 Upprepade överträdelser

Länsstyrelsen vill uppmärksamma att ett system med höjda sanktionsavgifter vid upprepade överträdelser förutsätter att det finns fungerande systemstöd för att identifiera tidigare överträdelser, exempelvis i form av ett nationellt system om överträdelser ska kunna följas upp över länsgränserna.

Kapitel 11 Överklagande m.m.

Avsnitt 11.3.1 Beslut enligt viltförvaltningslagen ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att beslut enligt viltförvaltningslagen ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Avsnitt 11.3.2 Miljöorganisationer ska ges rätt att överklaga beslut om jakt på unionsrättsligt skyddade arter

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att miljöorganisationer ska ges rätt att överklaga beslut om jakt på unionsrättsligt skyddade arter.

Länsstyrelsen ser positivt på att bestämmelsen tydliggör hur överklagandetiden ska tillämpas.

Avsnitt 11.3.3 Ändring av beslut om populationsreglerande jakt

Länsstyrelsen motsätter sig förslaget.

Länsstyrelsen ser att beslut om populationsreglerande jakt i vissa fall kan behöva anpassas utifrån ny information. Detta gäller särskilt vid lägre populationsnivåer, där enskilda genetiskt viktiga individer får ökad betydelse för populationens långsiktiga bevarandestatus. Det är dock problematiskt att beslut fattas innan tillräckligt aktuellt underlag finns tillgängligt, särskilt när det gäller uppgifter om populationsstatus och förekomst av genetiskt viktiga individer.

Vidare bedömer Länsstyrelsen att det är oklart hur ändringar av beslut efter överklagande ska hanteras rättsligt och vilka konsekvenser detta får för domstolsprocessen. Det finns en risk att handläggningen förlängs och att rättsprocessen blir mer komplex.

Sammantaget anser Länsstyrelsen att undantag från förvaltningslagen kräver en mer ingående analys och en tydligare avgränsning än vad som föreslås i utredningen.

Kapitel 12 Ett kompletterat sekretesskydd

Avsnitt 12.6 Sekretessen för att motverka att vapen kommer till brottslig användning kompletteras

Länsstyrelsen delar bedömningen att sekretesskyddet bör stärkas i de avseenden som föreslås. Länsstyrelsen vill dock framhålla vikten av att bestämmelsen utformas så att uppgifter fortsatt kan lämnas ut i de fall det finns ett legitimt behov, exempelvis när allmänhet eller andra aktörer behöver komma i kontakt med berörda jaktlag eller företrädare för jaktområden.

Kapitel 14 Konsekvensanalys

Avsnitt 14.2.2 Företag

Länsstyrelsen bedömer att analysen av konsekvenser för företag delvis bygger på antaganden som inte nödvändigtvis följer av förslagen.

Möjligheten att ändra beslut om populationsreglerande jakt innebär inte i sig att avskjutningen ökar. Syftet bör vara att anpassa besluten utifrån bästa tillgängliga underlag, vilket lika gärna kan leda till minskad avskjutning eller förändrad geografisk fördelning. Länsstyrelsen bedömer därför att den samlade påverkan på berörda näringar inte nödvändigtvis blir positiv på det sätt som anges i konsekvensanalysen.

När det gäller rovdjursinventering bedömer Länsstyrelsen att förslaget kan bidra till bättre underlag, men att det inte i sig innebär minskade kostnader för samebyarna. Utan förändringar i ersättningssystemen kan kostnaderna snarare kvarstå eller öka. Detta framgår bland annat av en forskningsrapport från 2025 som utvärderade DNA-inventeringen av järv i Norrbottens län¹.

Avsnitt 14.3.2 Länsstyrelserna

Länsstyrelsen noterar att flera enskilda förslag bedöms innebära en ökad resursåtgång, som enligt utredningen ska kunna hanteras inom befintliga ramar. Detta gäller bland annat:

- utökade inventeringsinsatser,
- förändrade rapporteringskrav,
- nya sekretessbestämmelser,
- hantering av sanktionsavgifter, samt
- beslut om skydds jakt på kungsörn.

Även om vissa enskilda förslag kan innebära förenklingar, bedömer Länsstyrelsen att dessa är begränsade i förhållande till de sammantagna resursökningar som följer av övriga förslag. Länsstyrelsen delar därför inte bedömningen att de ökade resursbehoven kan hanteras inom befintliga ramar.

Länsstyrelsen vill även framhålla att förslag som ger myndigheten utökade möjligheter, men inte motsvarande resurser, riskerar att

¹ Pettersson, Hanna Louise (2025) Tillit, samverkan och rätt(vis) ersättning - En samhällsvetenskaplig utvärdering av pilotprojektet med DNA-inventering på järv i Norrbotten 2023–2024. Report. University of York, <https://doi.org/10.15124/yao-gptx-h789>

skapa förväntningar som inte kan mötas, vilket i sin tur kan påverka förtroendet för myndigheten.

Vidare noterar Länsstyrelsen att förslaget innebär att handläggning av skydds jakt på kungsörn i praktiken överförs till länsstyrelserna. Länsstyrelsen anser att en sådan förändring bör föregås av en tydligare analys av konsekvenser, samt att behovet av vägledning och nationella riktlinjer säkerställs. Vi ser även att ansökningar om skydds jakt på kungsörn sannolikt kommer att öka när förvaltningen blir regional, och därmed med tillgänglig. Detta bör övervägas vid bedömningen av det samlade resursbehovet.

Länsstyrelsen vill framhålla att återkommande utökningar av myndighetens uppdrag behöver bedömas samlat. Även om enskilda förslag kan framstå som begränsade, innebär den kumulativa effekten en ökad resursåtgång. Länsstyrelsen delar därför inte bedömningen att tillkommande uppgifter kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar, utan anser att behovet av resursförstärkning behöver analyseras och beaktas.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Lotta Finstorp med handläggare Nora Shepherd som föredragande. Yttrandet har granskats av enhetschef Gunilla Manbré.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post norrbotten@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Norrbotten, 971 86 Luleå, eller ring vår växel 010-225 50 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/norrbotten.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/norrbotten/personuppgifter